TELEGRAFUL ROMAN.

Телеграфулъ есе de doe орі пе септемънъ: Меркуреа ші Сътъта. — Препъмерацiунеа се фаче ла Сібій ла експедітура фоієї; пе аффаръ ла Ч. Р. поще, къ ванї гата, прін скрісорі франкате, адресате către експедіторъ.

№ 99. Анулъ I.

Сібій 16. Дечемвре 1853.

Преціулъ препъмерацiунеї пентру Сібій есте пе анъ 7. фл. т. в.; еар пе о жъмътате de анъ 3. фл. 30. кр. — Пентру челелалте пърцї але Трансілванїї ші пентру провінціеле din Монархіе пе унъ анъ 8. фл. еар пе о жъмътате de анъ 4. фл. — Інсерателе се плътескъ къ 4. кр. пентрулъ къ слове мічі.

Депеше телеграфіче.

Парісъ 18 Дечем к. н. Моніторele de астъзї анунцiазъ еширеа лордулуї Палмерстон din Ардемпулъ унеї антребъріпрі din лонтра а цереї, ші енунчіе анкредінцареа, кътъ анцелецереа антре Англія ші Франціа ан антребареа оріентале ва контінуа. Антр'ачеea condolézъ фоеа ачеста еширеа луї Палмерстон пентру сітуацiунеле луї амікабілї че ле авеа către антеператулъ францозілорă — Маї анколо адъче Моніторele о депешъ despre пердереа търчілорă ла Акалцікă.

Бъкурещї 17 Дечем. к. н. Ан 13 аă атакатă доуе вапоре русещї de тунурї, къте къ 10 тунурї, 5 лунтрії de тунурї, ші 4 шалупе de тунурї ротъпещї къте къ доуе тунурї маї мічі къ 1200 фечіорі трупе de пе ускатă спріцiініте de о батеріе че ера пъсъ пестъ інсулъ Мъчінулă. Kanonada a цінутă дела 4 оре пънъ ан zioa чеealалтъ ла амézї. Пушкашії с'аă датă ціосă пе ускатă ші аă анчепутă къ кълъреції търчещї din Добруча о лунтъ de тіралерї. Din партеа рушілорă съ фіе къзутă 11 морцї ші рънїцї. Атакареа а ремасă фъръ ресултатă.

Гъверніулă персіанă а анбіатă прін прінчіпеле Воронцов къ 30000 трупе de ажуторіă ші с'а ръгатă de трімітореа унуї цеперале русескă.

Рескóла Іанічарілорă.

(анкеіере).

Ан 28 Іулїă пъсе елă съ пъziaскъ біне пе мареле везірă ан акъруї пъдежде пу се поте лъса, пъне мъна пе стéгулă профетулуї, лъцеще фаіма, къ с'арă фі анкеétă пачеа къ рушії ші плéкъ ан фрунтеа осташілорă сеї către сераіă унде воіеще, дъпъ кум спуне елă, съ реашезъ стéгулă профетулуї. Къртеа антеіъ а Сераіулуї і се deскіде, Бостанці-Паша, Комендантеле пазеї інтерне de къртe рекъсъ а'ї deскіде пóрта а доуа ші зіче, къ требуе съ чéръ маї антеіă воіъ дела султанулă Мустафа. „Склавă de рънdă“, ан стрігъ Баірактарă ка къ унă тунетă ла урекіъ, „тă аї съ те анторчі către султанулă Селімă, къчі елă сінгурă есте падішахулă нострă“. —

Ан скуртă дъпъ ачеea се deскіде о пóрть Бостанці-Паша се аратъ пентру а доуа óръ ші зіче: „Тă доредщї съ аіеї пе султанулă Селімă, пофтімă, étъ'лă!“ Zікъндă ачесте ан арункъ трупулă че'лă фъръ de сафаре алă луї Селімă анаінте. Баірактарă се арункъ пе кадавруулă іубітулуї сеă прінчіпе, плă удъ къ лакрімї, ан urmъ 'шї астъмпъръ durереа ші стрътъте ан сераіă, унде пъшеще ка унă стъпжнă пецертурітă. Пе Мустафа плă арункъ антр'о темніцъ, пънъ а пу поте къщіга време, ка съ demъnde мóртеа фрателуї сеă Махмудă, каре се прокіатъ de локă de султанă.

Лукрареа чеа dintеіъ гъверпетжнтале а поулуї султанă а фостă denumiреа луї Баірактарă ла demнітате de маре-везірă. Ачеста а фостă фóрте аспрă къ душманії луї Селімă ші поуе осъndірі ла мóрте пътаръ къпіталса. Баірактарă, каре а воітă съ urméзъ анаінте къ лукрърiле луї Селімă, а адунатă сватулă ші і а доведітă антр'о кувънтаре потрівітъ требуінца реформелорă ан organicaцiунеа мілітаре а антерăцiеї, дéкъ пóрта воіеще а'шї рекъщіга супериоріта́теа de маї наінте ан къмпулă лунтеї.

„Фіindă къ іанічарії“, зіce елă, „доведескă атъта антіпатіъ către трупеле че с'аă формат дъпъ dicчіплина чеа поуъ, атунчі еї съ'шї къщіце de cine ачéстъ dicчіплінъ, ка спре анвінцереа пекредінціошілорă съ се слуціаскъ къ ачелéші мізлóче, каре ле аплікъ ачеіа ан контра пóстръ“. Адунареа а прімітă къ мулъ плъчере проіектулă ачеста. Баірактарă формъ din ceimaнї, адекъ іанічарї de a доуа пласъ реціменте дъпъ моделулă міліцieї organicate de Селімă; ансъ іанічарії, карії анкъ тотă ераă тулцї ла нумерă, анцелегжндă преа біне, кътъ тóтъ аноіреа, каре лї префаче ан трупе дъпъ моделулă европéнă, ле ва нішічі прівілецiеле лорă, доведіръ чеа маї черъікóсъ опосецiуне ан контра dicчіплінеї ші а есерчіціулуї европéнă. Ан ансоціре къ преоції ескъцетарь мізлóче, кум арă поте тръміте пе чеélалтъ лume пе мареле везірă. Трупіа ачестуї demнітариă маре, каре декъndă ажунсе ла потере, се пъреа а фі копрінсă de о амецélъ, лї наінтъ къдереа. Спре а адъче о нілдъ despre а луї протервіъ арътъмă, къ анторкжндъсе елă дела о церімоніъ вісеріческъ, а порунчітă челорă че'лă ансоціаă, ка съ анпрътуще къ вецеле мулцimea de óменї ші auia съ'ї факъ локă. Бърбацї, фетеї ші копії devenіръ рънїцї, се аскунсеръ къ капітеле спарте прін кафенелеле маї d'апróпе ші унплъръ аерулă къ цінетеле лорă челе de спаімъ. Антжмплареа ачéста а датă окасіune ла о рескóлъ анфрікошатъ. Дъпъ datina векіъ іанічарії маї мулцiръ лукрареа рескóлеї прін анпрindерї. Антрегулă пътраріă de четате, ан каре се афла локуінца марелуї везірă се афла ан флакъръ віъ. Елă ансъші а фостă атутă de анкісă прін пара фокулуї, ан кътă нічі поте съ се арунче ан фрунтеа трупелорă селе, нічі съ пъшіаскъ ан комунікацiune къ лумea din афаръ. Фокулă цінъ патру зіле. Іанічарії трізмфаă ші пъдъждуіаă, къ ворă пъне éръші пе тронă пе Мустафа ші луї Махмудă лї ворă гъті ачеéші сóрте, каре о авъ Селімă. Ан вечіпътатеа сераіулуї се ші шоптеа de ачéсте прін урекі. Султанулă Махмудă пънъ акум рекъсасе а urma сватулă че і с'а датă: de a се кръці de фрателе сеă; ансъ фіindă къ прімеждіа пентру елă ансъші креще къ тóтъ кліпéла, ан urmъ dede порунчіле требуінціóсе. Мустафа фъ сгурватă de къtre карпефіче ка унă фъкъторіă de реле, каре а ші фостă, пентру къ пъсе съ се отóре фъкъторілă сеă de біне Селімă. Баірактарă се афла мортă ар палатулă сеă. Елă се анъдуші антр'о салъ, унде 'ші къутъ скъпаре къ о фетеї фаворітъ ші къ унă еунукă. Дъпъ че рескулацiї афларъ de сóртеа луї Баіарактарă ші а фостулуї султанă Мустафа, анчетулă къ анчетулă се стъмпъръ търбареа лорă. Къ тóте ачесте мъчелулă антре кліенцiї фостулуї маре везірă цінъ маї мулте зіле. Султанулă Махмудă а фостă сілітă а'шї тъіпуі къ анії мъніа че о авea ан контра ачестеї міліціе селбатіче, de ші ера фóрте анвершунатă din лъунтрă ан контра еї, пънъ ла тімпулă, кънdă се потъ къръці de ea фъръ прімеждіъ. Требуе съ помenімă, къ міліціа чea поуъ регулатъ ан тóте рескóлеле ачесте а решасă credінціóсъ ші маї бъкурóсъ а фостă а пері прін фокă ан каселе селе, декътă а се анкіна іанічарілорă; дела карії пу поте ащепта нічі унă napdonă.

Пънъ кънdă декърсеръ антжмплъріле ачесте сънцерóсе, ресвоіулă къ рушії а фостă антреруптă прін антремізлóчіреа луї Наполеоне. Мóртеа луї Селімă, пе каре елă плă прецуіа фóрте мултă, ші політіка міністрілорă чеї авé урмъторіулă ачелуіа, каре ера маї аплекатъ спре Англітера, ардемпарь пе Наполеоне а лъса пе пóрть ан мъна урсітеї селе.

Ла анулă 1809 ресвоіулă а проруптă de поă. Прін рескóлеле че urмарь уна дъпъ алта, Търчіа слъбісе антрă атъта, ан кътă мареле везірă авіа а потутă адуна ан цiуруулă сеă ла Адріанополе 30.000 осташї. Пе лжнгъ ачеста фортъреціле се афлаă антро старе фóрте десолатъ ші ніче авеаă мізлóче пентру храна віецеї, ніче челе требуінціóсе пентру бътаіъ спре а поте цiне ан локă пе търчі. Ан зіледе челе dintеіе але луї Апріле мъскалії трекъръ Дунъреа пе ла Галацї. Цепералеле Міладовіч кунрінсе Бъкурещії, бътă унă корпă търческă ла Цiурціă ші пъсе обсідіune пестe локулă ачеста, каре форма унă капă de подă пентру четатеа Рушчіукулă че се

аѣлъ ѧн челалалтѣ малѣ алѣ Dѣнъреї. Тотѣ пе ачелѣ тімпѣ порні Церні Georгіе, вътафѣлѣ сѫрбілорѣ рескѣлацї, ажѫтатѣ de o dibicisne мѣскълéскъ, ла Софіа ші amenінцъ Adpianoполеа. Фъръ а ѧнтімпіна чева ѧмпротівіре, рѣшії трекѣръ Dѣнъреа ші копрінсеръ Ісакчіа, Мъчінѣлѣ, Тѣлчеа ші Хѫрсова. Істаілѣлѣ а фостѣ сілітѣ съ се ѧнкіна din ліпса мѣніціснеї. Бръіла de ѧмпротівітѣ с'а ѧмпротівітѣ маї лѣнгѣ тімпѣ, ѧнсъ ла ѫртъ тотѣ требѣі съ се ѧнкіне ші ea din ачееашї прічінъ. Флотіла рѣсéскъ din мареа неагръ поте акѫт съ мéргъ пе Dѣнъре ѧн сѣсѣ, ка съ сприжінеаскъ операціѣніле арматеї, каре еспѣтна Сілістріа.

Пе кънd era маї маре прімеждіа пентрѣ неатърпареа ѧмперъціеї остане, се дещептъ енерціа тѣрчілорѣ кѣ тóтъ търіа. 40,000 тѣрчї ші 40,000 босніачї атакаръ пе Церні Georгіе din доѣе пърцї, ші'лѣ сіліръ а се ѧнкіде ѧн Белградѣ. Скъпатѣ de тóтъ гріцеа че'ї віпеа din партеа ачéста, мареле везірѣ порні кѣ гросѣлѣ арматеї селе ла Шѣмла ші de около трѣмісе ѣнѣ корпѣ dê 20,000 пентрѣ десблокареа Сілістріеї. Ѧн депъртаре de o мілъ дела ачéстъ фортърéцъ се ескъ о лѣптъ сънцерóсъ ѧнтре рѣшї ші тѣрчї, ѧн каре атѣеле пърцї ѧшї аскріѣ ѧнвінцереа, фъръ ка тѣрчілорѣ съ ле фіе реешітѣ ла кале a десблока фортъреаца, adекъ аї бъга ажѫторіѣ ѧн лъѣнтрѣ. Ѧнтре ачесте еатъ къ віне лѣна лѣї Noem. Плоіеа ші néoa ѧнчепѣръ a фаче дрѣмѣріле нежѫлате. Рѣшії се везѣръ невоіцї a десфаче de cine обсідіѣнеа, ші dѣнъ че провезѣръ локъріле, че ле копрінсесеръ, кѣ гарнісóне de ажѫнсѣ, се трасеръ пе ла кортелеле de іарнъ ѧн провінчіеле дела Dѣнъре Ромъніа, Молдавіа ші Бесарабіа. Пе малѣлѣ тѣрческѣ алѣ Dѣнъреї ашезаръ остъшіне пѣтаї ла канѣлѣ подѣлѣї дела Хѫрсова. — Зіѣрналеле de „Deва“ пе апромітe сфѫршітѣлѣ ачестѣї ресвоіѣ, каре се ѧнкеіе кѣ пачеа дела Бѣкрещї, ка апоі съ не пóтъ deскріе ѧнкъ ші ресвоіѣлѣ дела анѣлѣ 1828, пе каре ѧмператѣлѣ Ніколаѣ a воітѣ съ'лѣ кондѣкъ ѧн персóнъ.

Монархіа Аѣстріакъ.

Трансілванія.

Сѣптемѣ ѧнсѣрчінацї a пѣбліка ѫртъторіѣлѣ артікѣлѣ.

Сібіїѣ 21 Decem. к. н. 1853. Ѧн Nр. 96 алѣ Газетеї Трансілваніеї din 2 Decem. чітірѣтмѣ de кѣрѣндѣ ѣнѣ артікѣлѣ, каре аскипра пóстръ, о мѣрѣрісімѣ кратѣ, а фъкѣтѣ o ѧнтінъріре неплъкѣтъ.

Dіскѣсіѣнеа чеа ѧн фортъ de прокіѣмаре, a авѣтѣ de скопѣ, прекѣт се паре, a не адѣче a минте, ка съ фачетѣ пъръстасе ѧн тотѣ анѣлѣ пентрѣ ромъніі чеї кѣзцї ѧн тѣрбѣръріле дела анії 1848 ші 1849, каре естімпѣ, dѣнъ кѣмѣ скрііторіѣлѣ ачелѣї артікѣлѣ, ѧнвінѣіндѣсе пе cine ѧнсѣшї, o мѣртѣрісеще, аѣ ремасѣ „din непъсаре, лене, сéѣ din алте прічіне секрете“ (поі din партене кредемѣ вѫртосѣ, къ din челе доѣе прічіне пѣмите, фіиндкъ ѧн ѫртъ ачесте сѣптѣ de ажѫнсѣ).

Е лѣкрѣ фрѣмосѣ ші чінстітѣ а'шї адѣче аминте de чеї репосацї прін рѣгъціѣні ші жертфе сфінте ѧн ѧнцелесѣлѣ кредінцеї ші алѣ драгостеї креціпещї; ѧнсъ a прегъті калеа спре ачéста прін o ѧнкътаре пѣблікъ a ѣнеї адѣчері аминте пline de сънце, a провока съ еасъ din мормѫнтѣ ѣмбра ѣнѣї трекѣтѣ плінѣ de фаталітъцї, a реадѣче ѧн минте ікóне de ачеле, каре, кѣ кътѣ é маї десѣ вълѣлѣ, че ле акопере, кѣ атъта é маї віне, ачéста пѣ ѧнсемнéзъ a лѣкра ѧн ѧнцелесѣлѣ ѧндѣрѣреї креціне, алѣ драгостеї ші алѣ іертъреї.

Жертва чеа преа сфѫнтъ, ѧнтрѣ акъреї адѣчере аминте се фаче літѣргіа, с'а ѧнкеіатѣ кѣ кѣвінте de ѧмпъчіѣіре, — апоі ѧнтр'адеверѣ кѣ адѣчері аминте de челе амаре, каре даѣ довадъ, кѣмкъ отѣлѣ нічї ва съ віте, нічї съ іерте, есте реѣ ѧндрѣматъ дожъніреа пентрѣ севѫршіреа евлавіеї креціне ші a слѫжѣелорѣ дѣмнезеецї.

Кѣмѣ віпѣ ромъніі ла кълкѫіѣлѣ ачелѣї артікѣлѣ de се пѣмескѣ ѣнѣ попорѣ, „каре се пърсеще елѣ пе сінешї,“ ші кърѣіа din прічіна ачéста і се апромітe, къ „ва фі пърсітѣ de тóтъ лѣмеа,“ есте кѣ аневоіѣ de a дедѣче din ѧнтрегѣлѣ лѣї контестѣ.

Ѧнаінте de пѣнтѣлѣ de ѧнкеіере алѣ ачелѣї артікѣлѣ лі се арѣпкъ, къ еї арѣ фі „o націѣне, ла каре сімцѣлѣ de cine ші de демнітатеа сеа оменéскъ цине пѣмаї кътѣ флакъра de наіе, ші каре din прічіна ачéста п'аре съ се маї пъкъжé-скъ, dакъ маї кѣржндѣ орі маї тѣрзіѣ мѣлцї бѣнї аї сеї фії o пъръсескѣ.“ —

O Dómne, пентрѣ че еарѣшї кѣ ворѣе de ачесте? ! — Dе ші поі ніче къ кѣнóщетѣ прічіна, ніче къ авемѣ дестѣлъ ацеріме de минте, ка съ гѫчітѣ кѣ че кѣвѫнтѣ лї батжокорескѣ пе ромъніі кѣ асемъпареа фокѣлѣї de наіе, тотѣшї спре a da адеверѣлѣї чінстеа сеа, требѣе съ ѧнфъцішъмѣ ѧн прівінца ачелора o пърере кѣ мѣлтѣ маї фолосіторіъ. Ромъніі адекъ ѧн деоѣще сѣптѣ ѣнѣ попорѣ бравѣ, кредінціосѣ, кѣ ѣнѣ сѫтцетѫнтѣ сімцѣ, сънетосѣ, каре фъръ ѧндоéлъ цине маї мѣлтѣ de кътѣ ѣнѣ фокѣ de наіе, прін ѫртаре пѣ леспе се абате дела дірекціѣнеа сеа чеа кѣ тотѣлѣ практікъ, прін фрасе бомбастіче.

Пърсіреа „мѣлторѣ фії бѣнї аї сеї,“ de каре се ворѣеще ѧн ачелѣ артікѣлѣ, с'а алътъратѣ аколо пѣмаї пентрѣ форта чеа векіъ класікъ a кѣцетърілорѣ ші é провабілѣ, къ пѣ с'а пѣсѣ ѧнтр'адінсѣ, аѣ пóте къ ѧнсѣші скрііторіѣлѣ артікѣлѣлї есте ѣнѣ астфеліѣ de фііѣ, ші ѧн ѫртъ ѣнѣ отѣ, кърѣіа і с'а ѫржтѣ ѧн Еврона?

Дела мъцінї Decem. ѧн 12. Dекъндѣ с'а ѧнкісѣ Dѣнъреа a кам ѧнчетатѣ транспортѣлѣ de марфе din цéра тѣрчéскъ, ніче скѣмпіъ ніче орезѣ ніче бѣмбакѣ пѣ се маї веде пела поі кѣм era пъпъ акѫма, ачещї артікѣлї аѣ лѣатѣ ѣнѣ прецѣ ѧнсемнатѣ ѧн Ромъніа, ші de ачеea ѣнії се еспортъ ші din Брашовѣ. Кѣ вапорії Аѣстріачї din Константінополе даѣé се стрѣкѣръ чева марфе колонікалї. Неї de віте ѧн томна трекѣтъ даѣé аѣ ѧнтратѣ ка вреo 5 мії, каре de алтъдатъ пъпъ ѧн тімпѣлѣ ачеста съ ѣркаѣ ла 20—30000. Кѣвса есте къ фіиндѣ скѣмпе ѧн царъ ші авѣндѣ нѣцінъ кътаре ѧн Брашовѣ, негоціторілорѣ пѣ ле дѣ мъна але адѣче, апоі маї авемѣ ші недекъ маре кѣ ласаретѣлѣ de 3 септемъне, ші кѣ ліпса търъзіілорѣ. Дрѣмѣлѣ предéлѣлї с'а іспрѣвітѣ кѣ тотѣлѣ, інцініреалѣ, каре ла клъдітѣ D. Гертнер a сечератѣ лѣѣда челорѣ маї марі ші рекѣпоціінца пѣбліклѣлї ші прін ѣнеле семне de сѣвенірѣ. Мѣлцї Брашовенї аѣ венітѣ ѧн томна трекѣтъ ка съ'лѣ вазъ кѣ есте чева тъіестрѣ. — Азімѣ de секѣрѣ кѣ ценералеле рѣсескѣ Енгелхарт a кѣзѣтѣ ѧн ловіреа дела Мъчінѣ.

Дитъмнитърї de zi.

Маіестатеа Сеа ѧмператѣлѣ a илекатѣ комітатѣ de ѧнтъіѣлѣ ценерал-адѫтанте контеле Грізне кѣ ѣнѣ трепѣ сепаратѣ прін Прага, Dресда, Ліпска, Хоф ші Норінберга ла Монахѣ.

Се скріе din Белградѣ кѣ датѣ din 1ле Decem. кѣм къ zioa С. Андреіѣ a фостѣ пентрѣ Сърбї ѧн треї прівінце ѧнсемнатъ, ѧнтъіѣ пентрѣ къ с'а сърбатѣ zioa адѣчереї аминте пентрѣ кънцігата indepeндінцъ, ла каре сербаре пѣ с'а чітітѣ рѣгъціѣнеа обічнѣітъ пентрѣ протектореле лорѣ рѣсескѣ ѧмператѣлѣ Ніколаѣ, ші консѣлеле рѣсескѣ пѣ a лѣатѣ парте ла еа; адоѣа пентрѣ къ і'а сѣвріпсѣ цїреа despre стрікареа флотеї тѣрчещї, ші despre ѫрindереа admiраленї, ші алѣ треілеа пентрѣ къ атѣнчї a мѣрітѣ Мѣхафіѣлѣ Белградѣлѣї Іцетѣ Паша.

Дела Londonѣ се скріе кѣ датѣ din 16 Decem. к. н. Лордѣлѣ Палмерстон ші a датѣ dimicisnea, ші де 48 óре a ѧнчетатѣ a маї фі медѣларіѣ алѣ кабінетѣлѣї Абердеен. Ачестѣ евеніментѣ a фостѣ, че a мішкатѣ пе контеле Абердеен a кълторі ері din фѣгъ ла Осборн de ѣнде апоі с'а ѧнторсѣ, ші кѣ елѣ цїреа despre ачеea къ Маіестатеа сеа a прімітѣ абдікаціѣнеа лѣї Палмерстон.

Бѣрса a фостѣ ѧн Лондра фóрте анъсатъ ла цїреа despre абдікаціѣнеа лѣї Палмерстон.

Лордѣлѣ Редкліф се сілеще ѧн тотѣ кінѣлѣ a пѣне ѧн лѣкраре ѣнѣ армістіцї. Діванѣлѣ a цінѣтѣ despre ачéста маї мѣлте шедінце. — Ла o шедінцъ dінтре ачесте пѣ a ѫрѣтѣ съ іеіе парте Сераскіерѣлѣ. Ачéстъ персóнъ ѧналтъ съ фіе ѧн чéртъ кѣ кѣпоскѣтѣлѣ ценерале алѣ гардеілорѣ Мехмед Рѣшді Паша, пентрѣ къ елѣ пѣ есте ѧнцелесѣ кѣ плапѣлѣ de операціѣне a міністрѣлѣї de ресвоіѣ, ші пентрѣ ачеea съ'шї фіе черѣтѣ dimicisnea.

Тімесѣлѣї с'а телеграфітѣ din Biena кѣ датѣ din 13 Decem: Се кѣцетъ, кѣм къ Персіа сѣмѣцатъ de Рѣсіа a декіаратѣ Порцїї ресвоіѣ, ші кѣ o потере ѧнбінатъ рѣсо-персікъ мерце кътре Ерзерѣмѣ.

Пе лордѣлѣ Абердеен ѧлѣ зѣгрѣвескѣ енглезії шезіндѣ пе ѣнѣ васѣ кѣ ѣрѣъ de пѣшкъ, ші фѣмѣндѣ din піна пъчії, o потъ дипломатікъ сѣчітъ ѧн фітіліѣ стъ цїосѣ ла пътъптѣ априпсъ.

Pag. | 426

Din кътръ ресвоіръ.

Газетеле стръіне ші але монархіеї пóстре тотъ се маї окъпъ къ дивінцереа рушілорь дела Сінопе, къ чеа дела Акалцікъ, ші дитрăнеле се ведъ ші семне despre дивінцереа дела Баш-Каджкларь de кареа ворвірътъ дн пътерълъ трекътъ. — Despre дивінцереа дела Сінопе фаче прінчіпеле Менчікоф дмператълъї Ніколаѣ ръмъторіълъ рапортъ: „Ordinълъ Маіестъцїї Вóстре дмперътещї с'а пъсъ дн лъкраре de флотъ дн мареа нéгръ дитръ'нъ modъ стрълучітъ. Ескадра тръчéскъ дінтъіъ каре а кътезатъ съ се ашеze спре лъптъ, а фостъ дърътъпатъ de віче-admiralele Naximoф. Admiralele тръческъ каре а командат'о есте рънітъ, фъкътъ прісонерь ші транспортатъ ла Севастополе. Врăжмашълъ а фостъ дн портълъ dela Сінопе, унде спріжінітъ de батеріеле де не церті а прімітъ лъпта. Noї іамъ стрікатъ 7 фрегате, 1 шалъпъ, 2 корвете, 1 вапоре ші маї мълте корабіе de транспортъ. Іа ретасъ нъмаї унъ вапоре не каре ла мъптъітъ нъмаї іщімea сеа. Прекум се веде ачéста ескадръ а фостъ тотъ ачеea, кареа ера арматъ, ка съ окъпе Соктъмълъ, ші се адъкъ попóрелорь мъпteле (дн Кавкасіа) ажъторіъ. Noї амъ пердътъ унъ офіцерь сквалтерпъ, 33 de матрозї аь фостъ оторъцї, 230 рънїцї. Еь дикъ нъ амъ детаіярь дн скрісь, адъкъторіълъ ачестъї рапортъ адъвтантеле меь віче-колонелъ Сколкоф, ва пътea дncъ ачéста din гръ сънне. — Nъ е даръ адевератъ къ Менчікоф дncъші а алергатъ ла С. Петерсбургъ, ка съ ивнъ рапортълъ ачеста ла ніціореле тронълъї, не кум zicéь газетеле енглезещї.

Театрълъ ресвелълъї прін декіарареа de ресвоіъ а Персіеї с'а дптінсъ dela Дунъре прін мареа нéгръ ші Асіа трансквасікъ пънъ ла мареа каспікъ, ші акъма ші дн Персіа, къ тóте ачéсте дивапълъ с'а декіаратъ дн контра унъї армістіцїь, че і с'а рекомендатъ de потеріле анъсене. Даръ ніче нъ есте протоколълъ конференцїї віенеze пе баса унъї армістіцїь дптемеіатъ. Протоколълъ ачеста ші нота колективъ нъ нъне темеіь пе армістіцїь, чі нъмаї пе дпъртъціреа норцїї ла негоціацїуніле de паче, че аь de а се пертракта, фъръ съ се ивнъ сфършітъ връжмъшіелорь de акъма, адекъ ощіріле се потъ бате къ артеле пънъ кънд дипломацїї лъкръ къ кондеіь.

Дунъ щірї привате, че ні леа дпъртъшітъ унъ пріетенъ dela марцінї кълъторіїї карії вінъ dela Краіова сънъ къ дн 12 але ачестеї лъне арь фі фостъ о ловіре ла Краіова а кърей ресълтатъ дикъ нъ се щіе, атъта дncъ есте адеверь къ dela Краіова пънъ ла Бъкрещї цеме de мъскалї, тръчї врéь съ форцесе дн маї мълте локурї тречереа пестe Дунъре, ші ла шанцъріле din прецїрълъ Бъкрещілорь се лъкръ зіоа ші пóптеа. Се ворбеще ші despre о ловіре ла Цїрцїь, унде рушії съ фіе пътімітъ о шланъ маре. Nъ кътва дncелегъ кълъторії афера dela Мъчінь.

Скъпетеа есте дн цéра ромънéскъ маре, ші дн Бъкрещї нъ се капътъ ніче пъле, пентрь къ ніореле съптъ лъате пе сéма рушілорь.

Прінчіпателе Дунъреане.

О. D. П. аре унъ артікълъ къ датъ din 10 Дечем. к. н. дн каре despre старea прінчіпателорь ачесторь дитр'унъ modъ, каре не пóте таре інтереса, de ачеea длъ лъмъ ші noї дн колонеле пóстре. Артікълълъ съпъ ашіа:

Dela денъміреа Ценерал-адъвтантелъї дмперътескъ Бъдберг de Гъберкаторе, а ценерал-консълелъї Консіліарілъї de статъ Халчінскі de віче прешедінте алъ сфатълъї administrativъ екстраordinariь, а пъшітъ сóртеа прінчіпателорь дитр'о фасъ къ тотълъ новъ, кареа дунъ пъреа пóстръ мерітъ общéска атенцїune дн градълъ чель маї дналтъ. Аічеа нъ се трактéсе despre унъ прінчіпатъ мітітель, чі despre цере de 2000 міле пътрате дн періферіь, despre о попорацїune маї къ тотълъ асемене de 3 ½ міліóне de сфлете.

Пъіндъ еь ачéста афірмацїune ме провокъ ла дncашї опініунea локвіторілорь de аічі, карії съптъ фъръ дитребаре дн старе а скóте старea лъкрърілорь din izвóръ къ мълтъ маї секре, ші але жъдека къ мълтъ маї дрептъ de кътъ че се пóте ачéста фаче дн Европа анъсéпъ.

Аічеа се факъ дн прівінца denominъріло рь челорь нове ръмъторіле прівірї: Дунъ че дн ръма декіарацїune de ресвоіъ din $^{14}/_{26}$ Апріле 1828 domнії стъпъніторї de атунчі Г. Гіка ші А. Стърza а ешітъ некондіціонатъ din цéръ, а денъмітъ Царълъ не ценералеле Пален нъмаї de прешедінте алъ Сфатълъї Administrativъ алъ амбелорь прінчіпате, ші ценерал-Консълеле de атунчі Мінціакі нъ а авътъ нічі о інфлуінцъ асупра гъбернілъї цереї, чі а лъатъ нъмаї парте ла негоціацїune проіектълъї челъї нóв de organisaцїune. Коптелъї Пален аь арматъ ценерале Гелтъкін ші дунъ мóртеа лъї фъръ veste дн $^{11}/_{23}$ Октом. 1829 ценералеле адъвтанте Кіселеф тотъ дн ачеea сферь de актівітате а унъї прешедінте астфеліь, дн кътъ ель нъ а фостъ облегатъ а лъа дела комендантеле съпремъ алъ трăнелорь коптеле Diebiч порунчі пентрь цінереа лъї дн прівінца леціслацїune ші а administрацїune ачесторь доме цере.

Маї денарте обсервéсе Молдо-ромънії: Дунъ че дн революцїune несъцерóсь din $^{9}/_{21}$ Іуніь 1848 прінчіпеле Г. Бібескъ а лъсатъ цéра ші вреокътева лъне маї тързіь а фостъ сіліть ші прінчіпеле Стърza съ'і ръмеze, ші дунъ ачеea тотъ одатъ дитраръ трăне рăсещї ші търчещї дн амбеле прінчіпате, нъ аь фостъ denominатъ ніче гъбернаторе търческь, ніче рăческь, чі дн консъпанцъ къ арт. 18 din „Регламентълъ organікъ, алъ ачесторь цере с'а ашезатъ къ дncелецереа амбелорь кърцї нъмаї de консіліь administrativъ din синълъ націунеї алесълъ каімакамъ адекъ локцїінтеле demнітъцїї прінчіпещї.

Акъма а арматъ denominъріле рушілорь къ тотълъ дн алтъ дncелесь. Амъндоі прінчіпії Гіка ші Щірбеї нъ аь ресігнатъ прекум не есте кăноскътъ, чі еї саь ретрасъ нъмаї нъмъ ла о маї де парте десволтаре а евінеміntелорь. Ъкасълъ дncъ дмперътескъ прін каре ценералеле Бъдберг се денъмеще de прешедінте алъ амбелорь прінчіпате, нъ вré съ щіе німікь de о ретрацере врешелнічéскъ а Прінчіпілорь, чі прімеще ачесте ка о авдікацїune definітівъ. Прін ачеea дncъ, къ ценералеле консъле рăческь Халчінскі с'а ашезатъ de віче прешедінте къ неъгареа дн сéмъ а indenendinцеї націоналї ші а трактателорь прівіторіе ла administрацїune церілорь ачесторь, с'а ресторатъ къ тотълъ алкътъіреа сфатълъї administrativъ.

Denominареа консіліарілъї Халчінскі се паре къ атъта маї дncемнатъ, къ кътъ есте маї секрь, кăм къ дintре темврі сфатълъї administrativъ ші а нъне алъ Ромънієї даве zismetate съптъ óменї дн адеверь дngріжацї пентрь indenendinца політікъ а цереї лорь. Прешедінте Георгіе Філіескъ есте унъ отъ слъбъноґ мошнéгъ de 80 анї, каре тотъ дncъ вісéсъ de скăнълъ прінчіпескъ (?). Дncъ ші алтмінтре есте ачестъ сфатъ administrativъ констътъторіь din 7 медълярї (алъ 7ле есте прешедінте) астфеліь алкътъітъ, кътъ потемъ афірма къ дncredinцаре, кăм къ zismetate din ель се цїne акъма de партіта рăческъ кареа ла нъмерь есте кам мікъ, дncъ къ атъта маї потернікъ. А лінсітъ даръ нъмаї консъле ценерале рăческь ка съ факъ алъ онтеле медълярїь, ші ка кабінетълъ рăческь съ фіе секрь ла тóте дncредінцъріле асупра мінорітъцїї, дncъ съ нъпемъ къ тóте медълярїеле але сфатълъї administrativъ съптъ нвіате de спірітъ патріотікъ, унде а ретасъ дncеіереа ліберь, дékъ констітъцїune цереї есте pidікатъ?

Астфеліь de лъкрярї ші мълте алте дmареціярярї факъ дngріжацї не локвіторії прінчіпателорь пентрь нъсецїune цереї лорь дн віторіь, ші къ дncordare прівескъ кътре Віена ші ла ресълтателе конференцелорь челорь патрь потерї.

Франціа.

Парісь 16 Дечем. к. н. Ретрацереа лордълъї Палмерстон din міністеріь а фъкътъ аічі о сенсацїune маре. Претекстълъ каре се сънне, къ повілеле лордь нъ с'а дивоітъ къ колецїї сеї дн прівінца білълъї de реформъ, нъ а дншелатъ не нime аічі. Щітъ прé віне къ лордълъ Палмерстон нъ а апроватъ політіка de паче а лъї Аберdeen ші de ачеea а ешітъ din кабінетъ. Ретрацереа ачестъї бърватъ de статъ есте о довадъ, кăм къ політіка de паче а лордълъї Аберdeen а бірăітъ не denлінъ дн синълъ кабінетълъї Англіеї. Есте дncъ дитребареа къ фіворь артъріле пентрь ачеста токмаї ашіа de фаворіторіе. Лордълъ Палмерстон есте фъръ дndoіалъ чель маї попорале бърватъ de статъ дн Англіа, каре лінгъшеще маї мълтъ съмецїеї націоналї алъї Іон Бълъ, ші de ачеea нъ арь фі фъръ потінцъ, ка ретрацереа лъї се zгъdъе атътъ de таре кабінетълъ, кътъ съ сілéскъ не Лордълъ Аберdeen а се ретраце.

Ла дntъмпларе съ фіе сіліть коптеле Аберdeen а се ретраце, арь пъші Лордълъ Палмерстон дн фрăнтea administрацїune ка міністрь прімарь. Аічі арь фі óменії маї мълцămицї къ Палмерстон декътъ къ Аберdeen; пентрь къ заче дnведератъ дн інтересълъ кабінетълъї пострь а веде дн Англіа унъ міністрь енерціоскъ дн фрăнтea administрацїune.

Din Марсіліа а сосітъ астъзї щіреа, кăм къ рушії аь пъшкатъ о корабіь енглесéскъ, ші дунъ ачеea а вісітат'о. Dékъ се щіе кътъ de сенсібілї съптъ енглезії асупра тотъ че се цїne de марінъ, атунчі не потемъ фаче ideъ, че феліь de дntъръtаре ва продъче ачéста щіре дн Londonь. — Щіреа ачéста о адеверескъ ші газетеле енглезещї. — Дн консіліълъ міністеріале енглесескъ с'а хотърътъ, кăм къ dékъ ва трімите пóрта ажъторіь сéй мъніцїune дн кътъ

ресвоіелѣ din Асіа, съ фіе транспортеле петректе de коръбіеле енглезещі.

Парісѣ 18 Дечем. к. п. Кѣпосквта прін Телеграфѣ декіарацінне а „Монітореле“ деспре ретрацереа лві Палмерстон дінкее кѣ ѣрмъторіеле кѣвінте: Політіка din афаръ а ремасѣ кѣ тотѣлѣ стрѣінъ ла хотърърea новілелві Лордѣ, ші ноі сътемѣ конвінші, къ ачéстъ дрътъмпларе, нѣ ва тѣрѣра ніче дрітрѣнѣ феліѣ дрцелецереа че спре порочіре конст дрітре Англіа ші Франціа деспре тареле інтересѣ, че окѣпъ Европа. Кѣ тóте ачесте нѣ се ворѣ міра óменіі, кѣм къ а пóстръ кондѣрере ѣрмéсъ ла ешіреа din кабінетѣ а ачелві бърватѣ de статѣ каре аціа de актівѣ а контребвітѣ а адѣче ачéста дрцелецере, ші де акърві бѣне сімціміте с'а бѣкватѣ тотѣ дéѣна гѣвернівлѣ Маіестъціі селе а дрператѣлві.

Парісѣ 18 Дечем. Тънгвіреа кареа аратъ „Монітореле“ асѣпра ретрацереі Лордѣлві Палмерстон а фъкътѣ маре вазъ.

Аічеа сънтѣ óменіі де обще де ачеea опініѣне, кѣмкъ Лордѣлѣ Палмерстон ла дескідереа віітóріъ а парламентѣлві ва фі стъпънѣлѣ сітѣаціѣнеі ші кѣ елементеле кабінетѣлві Лордѣлві Дербі ва трече ла кърмъ. Гѣвернівлві пострѣ дї паре реѣ деспре ешіреа ачестві бърватѣ de статѣ, кънї дінтре тоцї міністрії енглезещі елѣ а фостѣ вінкѣтѣ, каре а сімпатісатѣ маі таре кѣ дрператѣлѣ.

Англіа.

Ешіреа лордѣлві Палмерстон а фъкътѣ дрн Англіа маре сенсаціѣне. Есте дрсъ de дрсемнатѣ къ дрфокатѣлѣ ачестѣ лордѣ маі кѣ сéмъ дрн лѣна лві Дечем. се паре а фі неаскѣлтъторіѣ. Дрн Дечем. 1851 а ешітѣ din кабінетѣлѣ Лордѣлві Іон Рѣсел, дѣнъ че а фостѣ 5 анї міністрѣлѣ требелорѣ din афаръ дрн ачестѣ кабінетѣ. Дрн Дечем. 1852 а сѣпрінсѣ новілеле лордѣ лѣтеа прін дрпъкареа кѣ лордѣлѣ Рѣсел ші кѣ вігії. Дрн Дечемвре 1853 ѣрѣшї с'а стрікатѣ кѣ аміцїі сеі. Кѣм де вѣнѣ тімпѣ маі лѣнгѣшорѣ съ тотѣ арѣта дрітраколо, кѣмкъ арѣ фі о деспінаре дрн кабінетѣ. Лордѣлѣ Палмерстон с'а чертатѣ кѣ колеціі сеі дрн тóте пѣнктеле есенціалї, елѣ а ремасѣ кѣ неплъчере ла дрклінареа пѣсеісікъ а партітеі неліцїлорѣ, елѣ аре прé пѣцінъ опініѣне деспре реформа парлементарїъ а лордѣлві Рѣсел, ші елѣ осѣндеще політіка din афаръ а лордѣлві Абердеен. —

„Тімесѣлѣ“ din контра врé съ щіе, къ ешіреа лві Палмерстон din кабінетѣ н'аре німікѣ де а фаче кѣ дрітъмплъріле din оріенте, ші къ нѣ ва лѣа дрн прівіцца політічеі din афаръ а Англіеі ніче чеа маі пѣцінъ інфлѣінцъ.

Рѣсіа.

Інвалідѣлѣ ѣмпле спалтеле селе кѣ ордінанцеле дрперътещі дрн прівіцца дарѣрілорѣ ші дрлінтъріло рѣ дрн рангѣ але солдацїлорѣ карії с'аѣ дістінсѣ дрн кътъіле тѣрчещі не ѣскатѣ ші не маре. Афаръ де ачéста се ціне къ дрператѣлѣ арѣ фі порѣнчітѣ ѣрмтóріеле: Сѣвт дрпрецікъріле де фацъ амѣ афлатѣ де ліпсъ, черкѣлѣ Бесарабіа ші гѣвернементѣлѣ Керсонѣ ші Таврія але пѣне дрн статѣ de аседіъ. Гѣвернементѣлѣ Таврія ші о парте а гѣвернементѣлві Керсонѣ де партеа стъngъ а Бѣгѣлві аре съ стé сѣвт порѣнчіле Шефѣлві де марінъ алѣ пострѣ, адміралелві ші ценерал-аджѣтантелві прінчіпелві Менчікоф, черкѣлѣ Бесарабіа, ші партеа чеалалтъ а гѣвернементѣлві Керсонѣ de партеа дрéптъ а Бѣгѣлві сѣвт комендантеле кор ѣлві алѣ треіле de арматъ, Ценералеле de кавалерії Остен-Сакен. Прінчіпеле Менчікоф ші Баронеле Остен-Сакен ворѣ фаче дрітребвінцаре деспре дрептъріле че лі се кѣвінѣ дѣнъ дісѣседѣніле ѣставлві din 5 Дечем. 1846 дрн тотѣ тімпѣлѣ, кътѣ ва ціпеа статѣлѣ de аседіъ.

Дрн рапортѣлѣ, че'лѣ фаче ценералеле аджѣтанте прінчіпеле Андроніков кътре ценерал-аджѣтанте прінчіпеле Воронцов ші не каре ачеста ла трѣмісѣ Маістъціі Селе дрператѣлві Ніколаѣ, деспре ловіреа дела Акалцікѣ, дескріе de атърѣнтѣлѣ тóтъ декѣрцереа лѣптеі апої ціне:

„Еѣ кѣцетѣ а поте прівї ачéстъ лѣптъ ка вѣнѣ актѣ de арме екстраордінаріѣ. О канонадъ таре де о óръ, вѣнѣ фокѣ de картаче ші de пѣсче кѣмплітѣ de доѣ óре, о лѣптъ de патрѣ оре кѣ артеле політе, кареа а контінѣатѣ дрітр'о гонірe кѣ атъръціѣне пестe мѣцї ші въї, с'а потѣтѣ ціпеа кѣ опоре пѣмаі прін вітежіа ші необосіта пердспъітъптаре але трѣпелорѣ рѣсещі; еле аратъ, къ нѣ е дрпедекаре пентрѣ лѣптъторії, че сънтѣ дрфокаці de кредінца ортодоксъ, карії ла кітареа дрлцатѣлві лорѣ дрператѣ пентрѣ кредінцъ, дрператѣ ші патріъ аѣ апѣкатѣ арте.ле. Ші óре потереарѣ фі врео педекъ пентрѣ о арматъ, кареа пѣрѣреа дші репете кѣвінтеле домніторіѣлві сеѣ: „Спре тіне Домне ам нѣдѣждѣіт съ нѣ не рѣшінезї дрн вечї“.

Персіа.

Деспре дрітъмплъріле din Персіа, каре а лѣатѣ о пѣсецінне врѣжмъшéскъ асѣпра Тѣрчіеі се скріе „Indenendanції“ din Парісѣ ѣрмтóріеле:

Прекѣт се паре, декѣндѣ с'аѣ дрітъмплатѣ рескóла din Кѣрдістанѣ асѣпра стъпнірeі порцїі, аѣ окѣпатѣ персіанії кѣмпіеле че закѣ de кътре апѣсѣлѣ мѣнтелві Загросѣ вѣнѣ цінтѣ, че есте локвітѣ de о мѣлціме de семінціе але попóрелорѣ номадіче ші ресвоіосе, каре трѣпелорѣ че ераѣ трімісе дела Константінополе с'аѣ пѣсѣ дрн контръ. Фііндѣ къ дівапѣлѣ нѣ а врѣтѣ съ се слобóдъ дрітр'о лѣптъ фъръ фолосѣ, аціа дарѣ елѣ аѣ дрнгонціатѣ негоціацїѣні.

Наінте кѣ вреокціва анї Шахѣлѣ Персіеі не дрдестѣлітѣ кѣ модѣлѣ дрн каре амбасадореле лві а репресентатѣ інтереселе Персіеі дрн Константінополе, ла кітатѣ дрдеръітѣ ші а пѣсѣ де іа скосѣ вѣнѣ окіѣ, ка съ'лѣ недепсéскъ пентрѣ недестоінічіа сеа. De атѣнчі с'аѣ тотѣ търтъ дісѣсіѣніле пѣнъ дрн моментѣлѣ de фацъ. Гѣвернівлѣ персіанѣ кѣцігатѣ сéѣ прін аѣрѣлѣ рѣсескѣ, сéѣ кѣ врea съ се фолосéсѣ de окасіѣнea ачéста бѣнъ, а стрінсѣ кѣ дрчетѣлѣ трѣне лѣнгъ провінціа Адерѣідіанѣ ші а лѣпъдатѣ аѣкѣта маска. Дрітр'о скрісóре, че'мї заче дрнаінте се ціне ші ачеea, кѣмкъ персії арѣ фі фъкътѣ ші інвасіѣні дрн пѣтъптѣлѣ тѣрческѣ.

Се ворѣеще де о ошіре de 100.000, зіметате дрсъ din ачесте трѣне ворѣ фі маі апрóпе de адеверѣ. Трѣпеле сънтѣ організате кѣ тотѣлѣ пе нічіорѣ европéнѣ. Артілѣріа есте комендатѣ de вѣнѣ францосѣ ші de вѣнѣ італіанѣ.

Дела анѣлѣ 1829 кѣндѣ трѣпеле рѣсещі аѣ стрѣбътътѣ пѣнъ ла граніца de кътре мéзъзі а провінціеі Адерѣідіанѣ, а домнітѣ чеа маі сінчеръ амічіціъ дрітре Персіа ші Рѣсіа. Ба че е маі мѣлтѣ Шахѣлѣ de аѣкѣта ші а лѣатѣ ші інстрѣкторї рѣшї дрн армата сеа.

45.

Пѣблікареа сѣмелорѣ дѣрѣіте ла фѣндаціѣнеа Францїскѣ Іосіфіанъ:

	М.	К.
	фл.	кр
Дела Сімеон Бобеіѣ Пар. ла Петренї - -	5	—
„ Сімеон Цінтеа „ ла Кірпър - -	5	—
„ Ѹнѣ Anonim din Брашов - - -	10	—
„ Ѹнѣ Anonim din Крістіан - - -	10	—
Сѣма	30	—
Din Протопопіатѣлѣ Жоажѣлві.		
Din Комѣнітатеа Бѣрсъ. Din Лада Бісерічі 8 ф. Дела N. Іановічі Пар. 3 ф. N. Пътрашкъ Тіторъ 24 к. Г. Блаж 6 к. Б. Сѣлеdетіан Кржz. 10 к. І. Гаврілъ Тітор 10 к. О. Петер 6 к. А. Говер 6 к. П. Моріш 10 к. D. Корабіа 10 к. D. Пътрошкъ 10 к. С. Кріщан 6 к. М. Хапчілъ Бірьъ 10 к. А. Коніжъ Тітор, А. Говрілъ, І. Кріщан кътe 6 к. N. Гаврілъ 10 к. Т. Поделіан, N. Пърѣк, П. Хопчілъ, А. Соломіе кътe 6 к. І. Пътрошкъ 10 к. D. Каніжъ 6 к. І. Іоновічі 4 к. Сѣма	14	—
Din Комѣнітатеа Алмашѣлѣ маре. Din Лада Бісерічі 2 ф. Дела І. Косте Парох 2 ф. В. Попа 40 к. П. Тѣрziѣ, О. Тѣрziѣ, С. Клоатва, І. Абрѣdéн, С. Клоатва, П. Кошобеа, І. Жідіра, І. Пѣшкъ, Г. Тѣрziѣ, Г. Попа, ші А. Попа кътe 20 к. С. Тѣрziѣ, А. Тока, І. Абрѣdean, Л. Клоатва, О. Бъра, І. Ѹрсъ, N. Блеа, N. Клоатва, В. Тѣрziѣ, І. Тѣрziѣ а Томі, В. Тіока, А. Попа, Т. Тѣрziѣ, N. Нéкша, А. Adam, ші І. Тіда кътe 10 к. Сѣма	11	—
Din Комѣнітатеа Сѣлідете. Дела Ч. Парох І. Авраам 2 ф. Сѣма	2	—
Din Комѣнітатеа Бѣзъціѣ, Дела Крещінії de аколо фъръ консемнареа нѣмелор 4 ф. Сѣма	4	—
Din Комѣнітатеа Съкържмбѣлві Din Лада Бісерічі 50 ф. Дела С. Пізо Пар. 6 ф. А. Фѣрка Кратор 2 ф. І. Бѣдѣ Кантор 1 ф. Г. Борza Тітор 1 ф. І. Станчѣ Тітор 1 ф. І. Вътръжанѣ 1 ф. N. Тодор 10 к. П. Marda 20 к. П. Кѣzанѣ 4 к. П. Абрѣdeanѣ 10 к. Г. Аргіанѣ 30 к. N. Борza 1 ф. К. Молдован, Г. Фередіанѣ, Л. Стража, І. Болдор. ші І. Вътръжанѣ кътe 10 к. Сѣма	65	4
Din Комѣнітатеа Памаш Маре Сѣсені, Din лада Сф. Бісерічі 20 ф. В. Потеп Парох 5 ф. Щ. Попа Кантор 1 ф. С. Ania Кантор 4 ф. І. Тріфкіт 1 ф. І. Маріш 1 ф. Т. Бодъ 20 к. N. Рѣсан 20 к. І. Попа хотман 20 к. N. Тотъ 10 к. І. Галіа, М. Тріф, N. Міхъіліан, М. Ѹрсъ, І. Некша кътe 10 к. П. Zdipa 6 к. Сѣма	34	6
Din Комѣнітатеа Нѣдъщіа 2 ф. Дела Пар. локалѣ N. Костіа 2 ф. Сѣма	4	—
Сѣма	164	10
Ла каре адъогѣндѣсе сѣма пѣблікатъ дрн нѣмерії трекѣцї de	6400	3
Сѣма тоталъ	6564	13

Кѣрсѣлѣ банілорѣ ла Віена дрн 23. Дечемвре Kalend. нов.

Аѣрѣлѣ - - - - - -	119¼
Арцінтѣлѣ - - - - - -	115¼

Редактор респѣнзъторіѣ: **Др. Васіч.**

Едітѣра ші тіпарілѣ Тіпографіеі дієчесане.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegrafulŭ ese de doe orĭ pe septemănă: Mercurea și Sămbăta. — Prenumerațiunea se face în Sibiŭ la espeditura foieĭ; pe affară la Ce. R. poște, cu banĭ gata, prin scrisori francate, adreasate către espeditură.

Nro 99. ANULŬ I.

Sibiiŭ 16. Decemvre 1853.

Prețiulŭ prenumerațiuneĭ pentru Sibiŭ este pe anŭ 7. fl. m. c.; ear pe o jumătate de anŭ 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părțĭ ale Transilvaniĭ și pentru provințiele din Monarhiă pe unŭ anŭ 8. fl. ear pe o jumătate de anŭ 4. fl. — Inseratele se plătescŭ cu 4. cr. șirulŭ cu slove micĭ.

Depeșe telegrafice.

P a r i s ŭ 18 Decem c. n. Monitorele de astăzĭ înștiințéză eșirea lorduluĭ Palmerston din îndemnulŭ unei întrebări din lontru a țereĭ, și enuncie încredințarea, cumcă înțelegerea între Anglia și Franția în întrebarea orientale va continua. Într'aceea condoléză fóea acesta eșirea luĭ Palmerston pentru simțimintele luĭ amicabilĭ ce le avea către împeratulŭ franțozilorŭ — Maĭ încolo aduce Monitorele o depeșă despre perderea turcilorŭ la Acalțicŭ.

Bucureștĭ 17 Decem. c. n. În 13 aŭ atacatŭ doue vapore ruseștĭ de tunurĭ, căte cu 10 tunurĭ, 5 luntriĭ de tunurĭ, și 4 șalupe de tunurĭ românești căte cu doue tunurĭ maĭ micĭ cu 1200 feciorĭ trupe de pe uscatŭ spriginite de o bateriă ce era pusă peste insulă Măcinulŭ. Canonada a ținutŭ dela 4 ore până în zioa ceealaltă la amézĭ. Pușcașiĭ s'aŭ datŭ giosŭ pe uscatŭ și aŭ începutŭ cu călărețiĭ turceștĭ din Dobrucea o luptă de tiralerĭ. Din partea rușilorŭ să fie căzutŭ 11 morțĭ și rănițĭ. Atacarea a remasŭ fără resultatŭ.

Guberniulŭ persianŭ a înbiatŭ prin principele Voronțov cu 30000 trupe de ajutoriŭ și s'a rugatŭ de trimiterea unuĭ generale rusescŭ.

R e s c ó l a I a n i c e a r i l o r ŭ.
(înceiere).

În 28 Iuliŭ puse elŭ să păziască bine pe marele vezirŭ în acăruĭ nădejde nu se poté lăsa, pune măna pe stégulŭ profetuluĭ, lățește faima, că s'arŭ fi înceétŭ pacea cu rușiĭ și plécă în fruntea ostașilorŭ seĭ către seraiŭ unde voiește, după cum spune elŭ, să reașeză stégulŭ profetuluĭ. Curtea înteiă a Seraiuluĭ i se descide, Bostangi-Pașa, Comendantele pazeĭ interne de curte recusă a'ĭ descide pórta a doua și zice, că trebue să céră maĭ înteiŭ voiă dela sultanulŭ Mustafa. „Sclavŭ de rândŭ“, îĭ strigă Bairactarŭ ca cu unŭ tunetŭ la ureciă, „tu aĭ să te întorcĭ către sultanulŭ Selimŭ, căcĭ elŭ singurŭ este padișahulŭ nostru“. —

În scurtŭ după aceea se descide o pórtă Bostangi-Pașa se arătă pentru a doua óră și zice: „Tu doreștĭ să aibĭ pe sultanulŭ Selimŭ, poftimŭ, étă'lŭ!“ Zicândŭ aceste îĭ aruncă trupulŭ ce'lŭ fără de suflare alŭ luĭ Selimŭ înainte. Bairactarŭ se aruncă pe cadavrulŭ iubituluĭ seŭ principe, îlŭ udă cu lacrimĭ, în urmă 'șĭ astâmpără durerea și străbate în seraiŭ, unde pășește ca unŭ stăpânŭ nețermuritŭ. Pe Mustafa îlŭ aruncă într'o temniță, până a nu poté căștiga vreme, ca să demănde mórtea frateluĭ seŭ Mahmudŭ, care se prociamă de locŭ de sultanŭ.

Lucrarea cea dinteiă gubernemântale a nouluĭ sultanŭ a fostŭ denumirea luĭ Bairactarŭ la demnitate de mare-vezirŭ. Acesta a fostŭ fórte aspru cu dușmaniĭ luĭ Selimŭ și noue osândirĭ la mórte pătară căpitalsa. Bairactarŭ, care a voitŭ să urméză înainte cu lucrările luĭ Selimŭ, a adunatŭ svatulŭ și i a doveditŭ într'o cuvântare potrivită trebuința reformelorŭ în organisațiunea militare a împerățieĭ, décă porta voiește a'șĭ recăștiga superioritatea de maĭ nainte în câmpulŭ lupteĭ.

„Fiindŭ că ianiciariĭ", zice elŭ, „dovedescŭ atăta antipatiă către trupele ce s'aŭ formatŭ după disciplina cea nouă, atuncĭ eĭ să'șĭ căștige de sine acéstă disciplină, ca spre învingerea necredințioșilorŭ să se slugiască cu aceléșĭ mizlóce, care le aplică aceia în contra nóstră". Adunarea a primitŭ cu multă plăcere proiectulŭ acesta. Bairactarŭ formă din ceimanĭ, adecă ianiciarĭ de a doua plasă regimente după modelulŭ miliției organisate de Selimŭ; însă ianiciariĭ, cariĭ încă totŭ eraŭ mulțĭ la numerŭ înțelegândŭ prea bine, cumcă tótă înoirea, care îĭ preface în trupe după modelulŭ européně, le va nimici privilegiele lorŭ, dovediră cea maĭ cerbicósă opusețiune în contra disciplineĭ și a esercițiuluĭ européně. În însoțire cu preoțiĭ escugetară mizlóce, cum arŭ poté trămite pe ceélaltă lume pe marele vezirŭ. Trufia acestuĭ demnitariŭ mare, care decăndŭ ajunse la potere, se părea a fi coprinsŭ de o amețélă, îĭ naintă căderea. Spre a aduce o pildă despre a luĭ proterviă arătămŭ, că întorcânduse elŭ dela o țerimoniă bisericéscă, a poruncitŭ celorŭ ce'lŭ însoțiaŭ, ca să împrăștie cu bețele mulțimea de ómenĭ și așia să'ĭ facă locŭ. Bărbațĭ, femeĭ și copiĭ deveniră răniți, se ascunseră cu capitele sparte prin cafenelele maĭ d'aprópe și umplură aerulŭ cu țipetele lorŭ cele de spaimă. Întâmplarea acésta a datŭ ocasiune la o rescólă înfricoșată. După datina veciă ianiciariĭ maĭ mulțiră lucrarea rescólei prin aprinderĭ. Întregulŭ pătrariŭ de cetate, în care se afla locuința mareluĭ vezirŭ se afla în flacăra viiă. Elŭ însușĭ a fostŭ atătŭ de încisŭ prin para foculuĭ, în cătŭ nicĭ poté să se arunce în fruntea trupelorŭ sele, nicĭ să pășiască în comunicațiune cu lumea din afară. Foculŭ ținu patru zile. Ianiciariĭ trĭumfaŭ și nădăjduiaŭ, că vorŭ pune érășĭ pe tronŭ pe Mustafa și luĭ Mahmudŭ îĭ vorŭ găti aceéșĭ sórte, care o avu Selimŭ. În vecinătatea seraiuluĭ se și șoptea de acéste prin urecĭ. Sultanulŭ Mahmudŭ până acum recusase a urma svatulŭ ce i s'a datŭ: de a se curățĭ de fratele seŭ; însă fiindŭ că primejdia pentru elŭ însușĭ crește cu tótă clipéla, în urmă dede poruncile trebuințióse. Mustafa fu sugrumatŭ de către carnefice ca unŭ făcătoriŭ de rele, care a și fostŭ, pentru că puse să se omóre făcătoriulŭ seŭ de bine Selimŭ. Bairactarŭ se află mortŭ în palatulŭ seŭ. Elŭ se înăduși într'o sală, unde 'și căută scăpare cu o femeiă favorită și cu unŭ eunucŭ. După ce resculațiĭ aflară de sórtea luĭ Baiaractarŭ și a fostuluĭ sultanŭ Mustafa, încetulŭ cu încetulŭ se stâmpără turbararea lorŭ. Cu tóte aceste măcelulŭ între clienții fostuluĭ mare vizirŭ ținu maĭ multe zile. Sultanulŭ Mahmudŭ a fostŭ silitŭ a'șĭ tăinui cu aniĭ mănia ce o avea în contra acesteĭ miliție selbatice, de și era fórte înverșunatŭ din lăuntru în contra eĭ, până la timpulŭ, căndŭ se potŭ curățĭ de ea fără primejdiă. Trebue să pomenimŭ, că miliția cea nouă regulată în tóte rescólele aceste a remasŭ credințiósă și maĭ bucurósă a fostŭ a peri prin focŭ în casele sele, decătŭ a se încina ianiciarilorŭ, dela cariĭ nu póte aștepta nicĭ unŭ pardonŭ.

Până căndŭ decurseră întâmplările aceste săngeróse, resboiulŭ cu rușiĭ a fostŭ întreruptŭ prin întremizlocirea luĭ Napoleone. Mórtea luĭ Selimŭ, pe care elŭ îlŭ prețuia fórte multŭ, și politica ministrilorŭ ceĭ avé următoriulŭ aceluia, care era maĭ aplecată spre Englitera, îndemnară pe Napoleone a lăsa pe pórtă în mâna ursiteĭ sele.

La anulŭ 1809 resboiulŭ a proruptŭ de noŭ. Prin rescólele ce urmară una după alta, Turcia slăbise întru atăta, în cătŭ marele vezirŭ abia a potutŭ aduna în giurulŭ seŭ la Adrianopole 30,000 ostaşĭ. Pe lângă acésta fortărețele se află întro stare fórte desolată și nice aveaŭ mizlóce pentru hrana vieţeĭ, nice cele trebuinţióse pentru bătaiă spre a poté ţiné în locŭ pe turcĭ. În zilele cele dinteie ale luĭ Aprile muscaliĭ trecură Dunărea pe la Galaţĭ. Generalele Miloradovici cuprinse Bucureştiĭ, bătu unŭ corpŭ turcescŭ la Giurgiŭ și puse obsidiune peste loculŭ acesta, care forma unŭ capŭ de podŭ pentru cetatea Rușciuculuĭ ce se află în celalaltŭ malŭ alŭ Dunăreĭ. Totŭ pe acelŭ timpŭ porni Ţ e r n i G e o r g i e, vătafulŭ sârbilorŭ resculaţĭ, ajutatŭ de o divisiune muscăléscă, la Sofia și amenință Adrianopolea. Fără a întimpina ceva împrotivire, rușiĭ trecură Dunărea și coprinseră Isaccia, Măcinulŭ, Tulcea și Hârsova. Ismailulŭ a fostŭ silitŭ să se încina din lipsa muniţiuneĭ. Brăila de împrotivitŭ s'a împrotivitŭ maĭ lungŭ timpŭ, însă la urmă totŭ trebui să se încine și ea în aceeaşĭ pricină. Flotila rusésca din marea neagră poté acum să mérgă pe Dunăre în susŭ, ca să sprijinească operaţiunile armateĭ, care espumna Silistria.

Pe rândŭ era maĭ mare primejdia pentru neatărnarea împerăţieĭ osmane, se deşteptă energia turcilorŭ cu totă tăria. 40,000 turci și 40,000 bosniacĭ atacară pe Ţerni Georgie din doue părţĭ, și'lŭ siliră a se încide în Belgradŭ. Scăpatŭ de tótă grigea ce'ĭ vinea din partea acésta, marele vezirŭ porni cu grosulŭ armateĭ sele la Şumla și de acolo trămise unŭ corpŭ de 20,000 pentru desblocarea Silistrieĭ. În depărtare de o milă dela acésta forturéţă se escă o luptă sângerósă între rușĭ și turcĭ, în care ambele părţĭ îșĭ ascriŭ învingerea, fără ca turcilorŭ să le fie reeșitŭ la cale a desbloca fortăreața, adecă aĭ băga ajutoriŭ în lăuntru. Între aceste eată că vine luna luĭ Noem. Ploiea și néoa începură a face drumurile neâmblate. Rușiĭ se vezură nevoiţĭ a desface de sine obsidiunea, și după ce provezură locurile, ce le coprinseseră, cu garnisóne de ajunsŭ, se traseră pe la cortelele de iarnă în provinciele dela Dunăre România, Moldavia și Besarabia. Pe malulŭ turcescŭ alŭ Dunăreĭ așezară ostășime numaĭ la capulŭ noduluĭ dela Hârsova. — Ziurnalele de „Deba“ ne apromite sfârșitulŭ acestuĭ resboiŭ, care se înceie cu pacea dela Bucureștĭ, ca apoĭ să ne pótă descrie încă și resboiulŭ dela anulŭ 1828, pe care împeratulŭ Nicolaŭ a voitŭ să'lŭ conducă în persónă.

Monarhia Austriacă

Transilvania.

Săntemŭ însărcinaţĭ a publica următoriulŭ articulŭ.

S i b i i ŭ 21 Decem. c. n. 1853. În Nr. 96 alŭ Gazeteĭ Transilvanieĭ din 2 Decem. citirămŭ de curăndŭ unŭ articulŭ, care asupra nóstră, o mărturisimŭ curatŭ, a făcutŭ o întipărire neplăcută.

Discusiunea cea în formă de prociămare, a avutŭ de scopŭ, precum se pare, a ne aduce a minte, ca să facemŭ părăstase în totŭ anulŭ pentru româniĭ ceĭ căzuţĭ în turburările dela aniĭ 1848 și 1849, care estimpŭ, după cumŭ scriitoriulŭ aceluĭ articulŭ, învinuinduse pe sine însușĭ, o mărturisește, aŭ remasŭ „d i n n e p ă s a r e, l e n e, s é ŭ d i n a l t e p r i c i n e s e c r e t e“ (noĭ din partene cedămŭ vârtosŭ, că din cele doue pricine numite, fiindcă în urmă aceste săntŭ de ajunsŭ).

E lucru frumosŭ și cinstitŭ a'șĭ aduce aminte de ceĭ reposaţĭ prin rugăţiunĭ și jertfe sfinte în înțelesulŭ credinţeĭ și alŭ dragosteĭ creștineștĭ; însă a pregăti calea spre acésta prin o încântare publică a uneĭ aduceri aminte pline de sânge, a provoca să easă din mormântŭ umbra unuĭ trecutŭ plinŭ de fatalităţĭ, a readuce în minte icóne de acele, care, cu cătŭ é maĭ

desŭ vălulŭ, ce le acopere, cu atăta é maĭ bine, acésta nu însemnéză a lucra în înțelesulŭ îndurăreĭ creștine, alŭ dragosteĭ și alŭ iertăreĭ.

Jertva cea prea sfântă, întru acăreĭ aducere aminte se face liturgia, s'a înceiatŭ cu cuvinte de împăciuire, — apoĭ într'adeverŭ cu aduceĭ aminte de cele amare, care daŭ dovadă, cumcă omulŭ nicĭ ca să uite, nicĭ să ierte, este reŭ îndrumată dojănirea pentru sevărșirea evlavieĭ creștine și a slujbelorŭ dumnezeeștĭ.

Cumŭ vinŭ româniĭ la călcâiulŭ aceluĭ articulŭ de se numescŭ unŭ poporŭ, „c a r e s e p ă r ă s e ș t e e l ŭ p e s i n e ș ĭ,“ și căruia din pricina acésta i se apromite, că „v a f i p ă r ă s i t ŭ d e t ó t ă l u m e a,“ este cu anevoiă a deduce din întregulŭ luĭ contestŭ.

Înainte de puntulŭ de înceiere alŭ aceluĭ articulŭ li se aruncă, că eĭ arŭ fi „o n a ț i u n e, l a c a r e s i m ț u l ŭ d e s i n e ș i d e d e m n i t a t e a s e a o m e n é s c ă ț i n e n u m a ĭ c ă t ŭ f l a c ă r a d e p a i e, ș i c a r e d i n p r i c i n a a c é s t a n'a r e s ă s e m a ĭ n ă c ă j é s c ă, d a c ă m a ĭ c u r â n d ŭ o r ĭ m a ĭ t ă r z i ŭ m u l ț ĭ b u n ĭ a ĭ s e ĭ f i ĭ o p ă r ă s e s c ŭ.“ —

O Dómne, pentru ce earăș̆ĭ cu vorbe de aceste? ! — De și noĭ nice că cunóștemŭ pricina, nice că avemŭ destulă agerime de minte, ca să gâcimŭ cu ce cuvântŭ îĭ batjocorescŭ pe românĭ cu asemănarea foculuĭ de paie, totuș̆ĭ spre a da adeveruluĭ cinstea sea, trebue să înfățișămŭ în privința acelora o părere cu multŭ maĭ folositoriă. Româniĭ adecă în deobște săntŭ unŭ poporŭ bravŭ, credințiosŭ, cu unŭ sâmțemântŭ simplu, sănetosŭ, care fără îndoélă ține maĭ multŭ de cătŭ unŭ focŭ de paie, prin urmare nu lesne se abate dela direcțiunea sea cea cu totulŭ practică, prin frase bombastice.

Părăsirea „multorŭ fiĭ bunĭ aĭ seĭ,“ de care se vorbește în acelŭ articulŭ, s'a alăturatŭ acolo numaĭ pentru forma cea veciă clasică a cugetărilorŭ și é probabilŭ, că nu s'a pusŭ într'adinsŭ, aŭ póte că însușĭ scriitoriulŭ articululuĭ este unŭ astefliŭ de fiiŭ, și în urmă unŭ omŭ, căruia i s'a urâtŭ în Europa?

D e l a m ă r g i n ĭ Decem. în 12. Decăndŭ s'a încisŭ Dunărea a cam încetatŭ transportulŭ de marfe din țéra turcéscă, nice scumpiă nice orezŭ nice bumbacŭ nu se maĭ vede pela noĭ cum era până acuma, acești articulĭ aŭ luatŭ unŭ prețŭ însemnatŭ în România, și de aceea uniĭ se esportă și din Brașovŭ. Cu vaporiĭ Austriaciĭ din Constantinopole dabé se străcură ceva marfe colonicalĭ. Peĭ de vite în tomna trecută dabé aŭ întratŭ ca vreo 5 miĭ, care de altădată până în timpulŭ acesta să urcaŭ la 20—30000. Causa este că fiindŭ scumpe în țară și avăndŭ puțină căutare în Brașovŭ, negoțitorilorŭ nu le dă măna ale aduce, apoĭ maĭ avemŭ și pedecă mare cu lasaretulŭ de 3 septemăne, și cu lipsa măgăziilorŭ. Drumulŭ predéluluĭ s'a izprăvitŭ cu totulŭ, inginirulŭ, care la clăditŭ D. Gertner a seceratŭ lauda celorŭ maĭ marĭ și recunoștiința publiculuĭ și prin unele semne de suvenirŭ. Mulțĭ Brașovenĭ aŭ venitŭ în toamna trecută ca să'lŭ vază că este ceva măiestru. — Auzimŭ de securŭ că generalele rusescu Engelhart a căzutŭ în lovirea dela Măcinŭ.

Întămplări de zi.

Maiestatea Sea împeratulŭ a plecatŭ comitatŭ de întăiŭ general-adjutante contele Griune cu unŭ trenŭ separatŭ prin Praga, Dresda, Lipsca, Hof și Norinberga la Monahŭ.

Se scrie din Belgradŭ cu datŭ din 1le Decem. cum că zioa S. Adreiŭ a fostŭ pentru Sărbĭ în treĭ privințe însemnată, întăiŭ pentru că s'a sărbatŭ zioa aducereĭ aminte pentru căștigata independință, la care serbare nu s'a cititu rugățiunea obicinuită pentru protectorele

lorŭ rusescŭ împeratulŭ Nicolaŭ, și consulele rusescŭ nu a luatŭ parte la ea; adoua pentru că i'a suprinsŭ știrea despre stricarea floteĭ turcești, și despre prinderea admiraleluĭ, și alŭ treilea pentru că atuncĭ a muritŭ Muhafiulŭ Belgraduluĭ Iețetŭ Pașa.

Dela Londonŭ se scrie cu datŭ din 16 Decem. c. n. Lordulŭ palmerston și a datŭ dimisiunea, și de 48 óre a încetatŭ a maĭ fi medulariŭ alŭ cabinetuluĭ Aberdeen. Acestŭ evenimentŭ a fostŭ, ce a mișcatŭ pe contele Aberdeen a călători erĭ din fugă la Osborn de unde apoĭ s'a întorsŭ, și cu elŭ știrea despre aceea că Maiestatea sea a primitŭ abdicațiunea luĭ Palmerston.

Bursa a fostŭ în Londra fórte apăsată la știrea despre abdicațiunea luĭ Palmerston.

Lordulŭ Redclif se silește în totŭ cipulŭ a pune în lucrare unŭ armistițiŭ. Divanulŭ a ținutŭ despre acésta maĭ multe ședințe. — La o ședință dintre aceste nu a vrutŭ să ieie parte Serascierulŭ. Acéstă persónă înaltă să fie în cértă cu cunoscutulŭ generale alŭ gardelorŭ Mehmed Rușdi Pașa, pentru că elŭ nu este înțelesŭ cu planulŭ de operațiune a ministruluĭ de resboiŭ, și pentru aceea să'șĭ fie cerutŭ dimisiunea.

Timesuluĭ s'a telegrafitŭ din Viena cu datŭ din 13 Decem: Se cugetă, cum că Persia sumuțată de Rusia a deciaratŭ Porțiĭ resboiŭ, și cu o potere înbinată ruso-persică merge către Erzerumŭ.

Pe lordulŭ Aberdeen îlŭ zugrăvescu engleziĭ șezindŭ pe unŭ vasŭ cu érbă de pușcă, și fumăndŭ din pipa păciĭ, o notă diplomatică sucită în fitiliŭ stă giosŭ la pământŭ aprinsă.

Din cămpulŭ resboiuluĭ.

Gazetele străine și ale monarhieĭ nóstre totŭ se maĭ ocupă cu învingerea rușilorŭ dela Snope, cu cea dela Acalțicŭ, și întrupele se vedŭ și semne despre învingerea dela Baș-Cadâclarŭ de carea vorbirămŭ în numerulŭ trecutŭ. — Despre învingerea dela Sinope face principele Mencicof împeratuluĭ Nicolaŭ următoriulŭ raportu: „Ordinulŭ Maiestățiĭ Vóstre împerăteștĭ s'a pusŭ în lucrare de flotă în marea negră întru'nŭ modŭ strălucitŭ. Escadra turcéscă dintăiă care a cutezatŭ să se așeze spre luptă, a fostŭ dărăpănată de vice-admiralele Nahimof. Admiralele turcescŭ care a comandat'o este rănitŭ, făcutŭ prisonerŭ și transportatŭ la Sevastopole. Vrăjmașulŭ a fostŭ în portulŭ dela Sinope, unde sprijinitŭ de bateriele de pe țermĭ a primitŭ lupta. Noĭ iamŭ stricatŭ 7 fregate, 1 șalupă, 2 corvete, 1 vapore și maĭ multe corabie de transportŭ. Ia remasŭ numaĭ unŭ vapore pe care la mântuitŭ numaĭ iuțimea sea. Precum se vede acésta escadră a fostŭ totŭ aceea, carea era armată, ca să ocupe Soctumulŭ, și se aducă popórelorŭ muntele (în Caucasia) ajutoriŭ. Noĭ amŭ perdutŭ unŭ ofițerŭ subalternŭ, 33 de matrozĭ aŭ fostŭ omorățĭ, 230 rănițĭ. Eŭ încă nu amŭ detaiurĭ în scrisŭ, aducătoriulŭ acestuĭ raportŭ adjutentele meŭ vice-colonelŭ Scolcof, va putea însă acésta din gură spune. — Nu e dară adeveratŭ că Mencicof însușĭ a alergatŭ la S. Petersburgŭ, ca să pună raportulŭ acesta la piciorele tronuluĭ, pe cum zicéŭ gazetele englezeștĭ.

Teatrulŭ resboiuluĭ prin deciararea de resboiŭ a Persiei s'a întinsŭ dela Dunăre prin marea négră și Asia transcaucasică pănă la marea caspică, și acuma și în Persia, cu tóte acéste divanulŭ s'a deciaratŭ în contra unuĭ armistițiŭ, ce i s'a recomendatŭ de poterile apusene. Dară nice unŭ nu este protocolulŭ conferinției vieneze pe basa unuĭ armistițiŭ întemeiatŭ. Protocolulŭ acesta și nota colectivă nu pune temeiŭ pe armistițiŭ, ci numaĭ pe înpărtășirea porțiĭ la negoțiațiunile de pace, ce aŭ de a se pertracta, fără să se pună sfărșitŭ

vrăjmășielorŭ de acuma, adecă oștirile se potŭ bate cu armele până când diplomațiĭ lucră cu condeiŭ.

După știrĭ private, ce ni lea înpărtășitŭ unŭ prietenŭ dela marginĭ călătoriĭ cariĭ vinŭ dela Craiova spunŭ că în 12 ale acesteĭ lune arŭ fi fostŭ o lovire la Craiova a căreĭ resultatŭ încă nu se știe, atăta însă este adeverŭ că dela Craiova până la Bucureștĭ geme de muscalĭ, turciĭ vréŭ să forțese în maĭ multe locurĭ trecerea peste Dunăre, și la șanțurile din pregiurulŭ Bucureștilorŭ se lucră zioa și nóptea. Se vorbește și despre o lovire la Giurgiŭ, unde rușiĭ să fie pătimitŭ o șlapă mare. Nu cumva înțelegŭ călătoriĭ afera dela Măcinŭ.

Scumpetea este în țéra românéscă mare, și în Bucureștĭ nu se capătă nice pâne, pentru că morele săntŭ luate pe séma rușilorŭ.

Principatele Danubiane.

O. D. P. are unŭ articulŭ cu datŭ din 10 Decem. c. n. în care descrie starea principatelorŭ acestorŭ într'unŭ modŭ, care ne póte tare interesa, de aceea îlŭ luămŭ și noĭ în colonele nóstre: Articululŭ sună așia:

Dela denumirea General-adjutanteluĭ împerătescŭ Budberg de Gubernatore, a general-consuleluĭ Consiliariuluĭ de statŭ Halcinsci de vice președinte alŭ statuluĭ administrativŭ ecstraordinariŭ, a pășitŭ sórtea principatelorŭ într'o fasă cu totulŭ nouă, carea după părerea nóstră merită obștésca atențiune în gradulŭ celŭ maĭ înaltŭ. Aicea nu se tractése despre unŭ principatŭ mititelŭ, ci despre țere de 2000 mile pătrate în periferiă, despre o poporațiune maĭ cu totulŭ asemene de 3½ milióne de suflete.

Puindŭ eŭ acésta afirmațiune me provocŭ la însașĭ opiniunea locuitorilorŭ de aicĭ, cariĭ săntŭ fără întrebare în stare a scóte starea lucrurilorŭ din izvóră cu multŭ maĭ secure, și ale judeca cu multŭ maĭ dreptŭ de cătŭ ce se póte acésta face în Europa apusénă.

Aicea se facŭ în privința denominărilorŭ celorŭ noue următóriele priviri: După ce în urma deciarațiuneĭ de resboiŭ din $^{14}/_{26}$ Aprile 1828 domniĭ stăpănitorĭ de atuncĭ G. Gica și A. Sturza a eșitŭ necondiționatŭ din țéră, a denumitŭ Țarulŭ pe generalele Palen numaĭ de președinte alŭ Sfatuluĭ Administrativŭ alŭ ambelorŭ principate, și general-Consulele de atuncĭ Mințiaci nu a avutŭ nicĭ o influință asupra guberniuluĭ țereĭ, ci a luatŭ numaĭ parte la negoțiațiunile proiectuluĭ celuĭ noŭ de organisațiune. Conteluĭ Palen aŭ urmatŭ generalele Geltucin și după mórtea luĭ fără veste în $^{11}/_{23}$ Octom. 1829 generalele adjutante Cĭselef totŭ în aceea sferă de activitate a unuĭ președinte astfeliŭ, în cătŭ elŭ nu a fostŭ oblegatŭ a lua dela comendantele supremŭ alŭ trupelorŭ contele Diebici poruncĭ pentru ținerea luĭ în privința legislațiuneĭ și a administrațiuneĭ acestorŭ doue țere.

Maĭ departe observése Moldo-românii: După ce în revoluțiunea nesăngerósă din $^{9}/_{21}$ Iuniŭ 1848 principele G. Bibescu a lăsatŭ țéra și vreocăteva lune maĭ tărziŭ a fostŭ silitŭ și principele Sturza să'ĭ urmeze, și după aceea totŭ odată întrară trupe ruseștĭ și turceștĭ în ambele principate, nu aŭ fostŭ denominatŭ nice gubernatore turcescŭ, nice rusescŭ, ci în consunanță cu art. 18 din „Regulamentulŭ organicŭ, alŭ acestorŭ țere s'a așezatŭ cu înțelegerea ambelorŭ curțĭ numaĭ de consiliŭ administrativŭ din sinulŭațiuneĭ alesulŭ caimacamŭ adecă locuțiintele demnitățiĭ principeștĭ.

Acuma a urmatŭ denominările rușiloru cu totulŭ în altŭ înțelesŭ. Amăndoĭ principii Gica și Știrbeĭ nu aŭ resignatŭ precum ne este cunoscutŭ, ci eĭ saŭ retrasŭ numaĭ până la o maĭ de parte desvoltare a evinemintelorŭ. Ucasulŭ însă împerătescŭ prin care generalele Budberg se denumește de președinte alŭ ambelorŭ principate, nu vré să știe nimicŭ de o

retragere vreșelnicéscă a Principilorŭ, ci primește aceste ca o abdicațiune definitivă. Prin aceea însă, că generalele consule rusescŭ Halcinsci s'a așezatŭ de vice președinte cu nebăgarea în sémă a independinței naționalĭ și a tractatelorŭ privitorie la administrațiunea țerilorŭ acestorŭ, s'a restoratŭ cu totulŭ alcătuirea sfatuluĭ administrativŭ.

Denominarea consiliariuluĭ Halcinsci se pare cu atăta maĭ însemnată, cu cătŭ este maĭ secură, cum că dintre membri sfatuluĭ administrativŭ și a nume alŭ Românieĭ dabe ziumetate săntŭ ómenĭ în adeverŭ îngrijațĭ pentru independința politică a țereĭ lorŭ. Președintele Georgie Filipescu este unŭ omŭ slăbănogŭ moșnégŭ de 80 anĭ, care totŭ încă visésă de scaunulŭ principescŭ (?). Însă și altmintre este acestŭ sfatŭ administrativŭ constătătoriŭ din 7 medularĭ (alŭ 7le este președintele) astfeliŭ alcătuindŭ, cătŭ potemŭ afirma cu încredințare, cum că ziumetate din elŭ se ține acuma de partita rusésca carea la numerŭ este cam mică, însă cu atăta maĭ poternică. A lipsitŭ dară numaĭ consulele generale rusescŭ ca să facă alŭ optelea medulariŭ, și ca cabinetulŭ rusescŭ să fie securŭ la tóte împregiurările asupra minorității, însă să punemŭ că tóte medulariele ale sfatuluĭ administrativŭ săntŭ nviate de spiritŭ patrioticŭ, unde a remasŭ înceierea liberă, décă constituțiunea țereĭ este ridicată?

Astfeliŭ de lucrări și multe alte împregiurărĭ facŭ îngrijațĭ pe locuitoriĭ principatelorŭ pentru pusețiunea țereĭ lorŭ în viitoriŭ, și cu încordare privescŭ către Viena și la resultatele conferințelorŭ celorŭ patru poterĭ.

Franția.

P a r i s ŭ 16 Decem. c. n. Retragerea lorduluĭ Palmerston din ministeriu a făcutŭ aicĭ o sensațiune mare. Pretestulŭ care se spune, că nobilele lordŭ nu s'a învoitŭ cu colegiĭ seĭ în privința biluluĭ de reformă, nu a înșelatŭ pe nime aicĭ. Știmŭ pré bine că lordulŭ Palmerston nu a aprobatŭ politica de pace a luĭ Aberdeen și de aceea a eșitŭ din cabinetŭ. Retragerea acestuĭ bărbatŭ de statŭ este o dovadă, cum că politica de pace a lorduluĭ Aberdeen a biruitŭ pe deplinŭ în sinulŭ cabinetuluĭ Angliei. Este însă întrebarea că fivorŭ urmările pentru acesta tocmaĭ așia de favoritorie. Lordulŭ Palmerston este fără îndoială celŭ maĭ poporale bărbatŭ de statŭ în Anglia, care lingușește maĭ multŭ sumețieĭ naționalĭ aluĭ Ion Bulŭ, și de aceea nu arŭ fi fără potință, ca retragerea luĭ se zgudue atătŭ de tare cabinetulŭ, cătŭ să siléscă pe Lordulŭ Aberdeen a se retrage.

La întămplare să fie silitŭ contele Aberdeen a se retrage, arŭ păși Lordulŭ Palmerston în fruntea administrațiuneĭ ca ministru primariŭ. Aicĭ arŭ fi ómeniĭ maĭ mulțumițĭ cu Palmerston decătŭ cu Aberdeen; pentru că zace învederatŭ în interesulŭ cabinetuluĭ nostru a vede în Anglia unŭ ministru energiosŭ în fruntea administrațiuneĭ.

Din Marsilia a sositŭ astăzĭ știrea, cum că rușiĭ aŭ mușcatŭ o corabiă englezéscă, și după aceea a visitat'o. Décă se știe cătŭ de sensibilĭ spntŭ engleziĭ asupra totŭ ce se ține de marină, atuncĭ ne potemŭ face ideă, ce feliŭ de întărătare va produce acésta știre în Londonŭ. — Știrea acésta o adeverescŭ și gazetele englezeștĭ. — În consiliulŭ ministeriale englezescŭ s'a h o t ă r ă t ŭ , cum că décă va trimite pórta ajutoriŭ séŭ munițiune în cămpulŭ resboiuluĭ din Asia, să fie transportele petrecute de corăbiele englezeștĭ.

P a r i s ŭ 18 Decem. c. n. Cunoscuta prin Telegrafulŭ deciarațiune a „Monitoreluĭ" despre retragerea luĭ Palmerston încee cu următoriele cuvinte: Politica din afară a remasŭ cu totulŭ străină la hotărărea nobileluĭ Lordŭ, și noĭ săntemŭ convinșĭ, că acéstă întămplare, nu va turbura nice întrunŭ feliŭ înțelegerea ce spre norocire constă între Anglia și Franția

despre marele interesŭ, ce ocupă Europa. Cu tóte aceste nu se vorŭ mira ómeniĭ cum că a nóstră condurere urmésă la eșirea din cabinetŭ a aceluĭ bărbatŭ de statŭ care așia de activŭ a contrebuitŭ a aduce acésta înțelegere, și de acăruĭ bune simțiminte s'a bucuratŭ totŭ déuna guberniulŭ Maiestățiĭ sele a împeratuluĭ.

P a r i s ŭ 18 Decem. Tănguirea carea arată „Monitorele" asupra retragereĭ Lorduluĭ Palmerston a făcutŭ mare vază.

Aicea săntŭ ómeniĭ de obște de aceea opiniune, cumcă Lordulŭ Palmerston la desciderea viitóriă a parlamentuluĭ va fi stăpănulŭ situațiuneĭ și cu elementele cabinetuluĭ Lorduluĭ Derbi va trece la cărmă. Guberniulŭ nostru îĭ pare reŭ despre eșirea acestuĭ bărbatŭ de statŭ, căcĭ dintre toțĭ ministriĭ englezeștĭ elŭ a fostŭ uniculŭ, care a simpatisatŭ maĭ tare cu împeratulŭ.

Anglia.

Eșirea lorduluĭ Palmerston a făcutŭ în Anglia mare sensațiune. Este însă de însemnatŭ că înfocatulŭ acestŭ lordŭ maĭ cu sémă în luna șuĭ Decem. se pare a fi neascultătoriŭ. În Dece. 1851 a eșitŭ din cabinetulŭ Lorduluĭ Ion Rusel, după ce a fostŭ 5 anĭ ministrulŭ trebelorŭ din afară în acestŭ cabinetŭ. În Dece. 1852 a suprinsŭ nobilele lordŭ lumea prin înpăcarea cu lordulŭ Rusel și cu vigiĭ. În Decembre 1853 érășĭ s'a stricatŭ cu amiciĭ seĭ. Cam de unŭ timpŭ maĭ lunguș orŭ să totŭ arăta întracolo, cumcă arŭ fi o desbinare în cabinetŭ. Lordulŭ Palmerston s'a certatŭ cu colegiĭ sei în tóte punctele esențialĭ, elŭ a remasŭ cu neplăcere la înclinarea puseisică a partiteĭ peiliștilorŭ, elŭ are pré puțină opiniune despre reforma parlamentariă a lorduluĭ Rusel, și elŭ osăndește politica din afară a lorduluĭ Aberdeen. —

„Timesulŭ" din contra vré să știe, că eșirea luĭ Palmerston din cabinetŭ n'are nimicŭ de a face cu întămplările din oriente, șĭ că nu ba lua în privința politiceĭ din afară a Anglieĭ nice cea maĭ puțină influință.

Rusia.

Invalidulŭ umple spatele sele cu ordinanțele împerățeștĭ în privința darurilorŭ și înbinărilorŭ în rangŭ ale soldațilorŭ cariĭ s'aŭ distinsŭ în bătălie turceștĭ pe uscatŭ și pe mare. Afară de acésta se zice că împeratulŭ arŭ fi poruncitŭ următoriele: Subt împregiurările de față amŭ aflatŭ de lipsă, cerculŭ Besarabia și gubernementulŭ Cersonŭ și Tauria ale pune în statŭ de asediă. Gubernementulŭ Tauria și o parte a gubernementuluĭ Corsonŭ de partea stăngă a Buguluĭ are să sté subt poruncile Șefuluĭ de marină alŭ nostru, admiraleluĭ și general-adjutanteluĭ principeluĭ Mencicof, cerculŭ Berabia, și partea ceealaltă a gubernementuluĭ Cersonŭ de partea dréptă a Buguluĭ subt comendantele corpuluĭ alŭ treile de armată, Generalele de cavaleriă Osten-Sacen. Principele Mencicof și Baronele Osten-Sacen vorŭ face întrebuințarea despre drepturile ce li se cuvinŭ după dispusețiunile ustavuluĭ din 5 Decem. 1846 în totŭ timpulu, cătŭ va ținea statulŭ de asediă.

În raportulŭ, ce'lŭ face generalele adjutante principele Andronicov către general-adjutantele principe Voronțov mĭ pe care acesta la trămisŭ Maiestățiĭ Sele împeratuluĭ Nicolaŭ, despre lovirea dela Acalțicŭ, descrie de amăruntulŭ tótă decurgerea lupteĭ apoĭ zice:

„Eŭ cugetŭ a poté privi acéstă luptă ca unŭ actŭ de arme ecstraordinariŭ. O canonadă tare de o óră, unŭ focŭ de cartace și de pusce cumplitŭ de doue óre, o luptă de

patru ore cu armele politice, carea a continuatŭ într'o gonire cu amărățiune peste munțĭ și văĭ, s'a potutŭ ținea cu onore numaĭ prin vitejia și neobosita neînspăimântare ale trupelorŭ ruseștĭ; ele arată, că nu e înpedecare pentru luptătoriĭ, ce săntŭ înfocațĭ de credița ortodocsă, cariĭ la ciămarea înălțatuluĭ lorŭ împeratŭ pentru credință, împeratulŭ și patriă aŭ apucatŭ armele. Și óre poterearŭ fi vreo pedecă pentru o armată, carea pururea îșĭ repete cuvintele domnitoriuluĭ seŭ: „S p r e t i n e D ó m n e a m n ă d ă j d u i t s ă n u n e r u ș i n e z ĭ î n v e c ĭ“.

Persia.

Despre întămplările din Persia, care a luatŭ o pusețiune vrăjmășéscă asupra Turcieĭ se scrie „Independanțiĭ“ din Parisŭ următórĭele:

Precum se pare, decăndŭ s'aŭ întămplatŭ rescóla din Curdistanŭ asupra stăpănireĭ porțiĭ, aŭ ocupatŭ persianiĭ cămpiele ce zacŭ de către apusulŭ munteluĭ Zagrosŭ unŭ ținutŭ, ce este locuitŭ de o mulțime de seminție ale popórelorŭ nomadice și resboióse, care trupelorŭ ce eraŭ trimise dela Constantinopole s'aŭ pusŭ în contră. Fiindŭ că divanulŭ nu a vrutŭ să se slobódă într'o luptă fără folosŭ, așia dară elŭ aŭ încongiuratŭ negoțiațiunĭ.

Nainte cu vreocățiva anĭ Șahulŭ Persieĭ ne îndestulitŭ cu modulŭ în care ambasadorele luĭ a representatŭ interesele Persieĭ în Constantinopole, la ciămatŭ înderăptŭ și a pusŭ de ia scosŭ unŭ ociŭ, ca să'lŭ pedepséscă pentru nedestoinicia sea. De atuncĭ s'aŭ totŭ tărătŭ discusiunile până în momentulŭ de față. Guberniulŭ persianŭ căștigatŭ séŭ prin aurulŭ rusescŭ, séŭ că vrea să se folosésca de ocasiunea acésta bună, a strinsŭ cu încetulŭ trupe lăngă provincia Aderbidianu și a lăpădatŭ acuma masca. Într'o scrisóre, ce'mĭ zace înainte se zice și aceea, cumcă persiĭ arŭ fi făcutŭ și invasiunĭ în pământulŭ turcescŭ.

Se vorbește de o oștire de 100,000, ziumetate însă din aceste trupe vorŭ fi maĭ aprópe de adeverŭ. Trupele săntŭ organisate cu totulŭ pe piciorŭ europénŭ. Artilăria este comendată de unŭ franțosŭ și de unŭ italianŭ.

Dela anulŭ 1829 căndŭ trupele ruseștĭ aŭ străbătutŭ până la granița de către mézăzi a provincieĭ Aderbidianu, a domnitŭ cea maĭ sinceră amiciție între Persia și Rusia. Ba ce e maĭ multŭ Șahulŭ de acuma și a luatŭ și instructorĭ rușĭ în armata sea.

45.

Publicarea sumelorŭ dăruite la fundațiunea Franțiscŭ Iosifiană:

	M.	C.
	fl.	cr.
Dela Simeon Bobeiŭ Par. la Petrenĭ – –	5	—
„ Simeon Țintea „ la Cirnăr – –	5	—
„ Unŭ Anomim din Brașov – – –	10	—
„ Unŭ Anomim din Cristian – – –	10	—
Suma	30	—
Din Protopopiatulŭ Joajuluĭ		
Din Comunitatea B â r s ă u . Din Lada Biserici 8 f. Dela N. Ianovici Par. 3 f. N. Pătrașcă Titorŭ 2 c. G. Blaj 6 c. B. Suledetian Crâz. 10 c. I. Gavrilă Titor 10 c. O. Peter 6 c. A. Gober 6 c. P. Moriș 10 c. D. Corabia 10 c. D. Pătroșcă 10 c. S. Crișan 6 c. M. Hancilă Birău 10 c. A. Conijă Titor, A. Govrilă, I. Crișan căte 6 c. N. Gavrilă		

10 c. T. Podelian, N. Părău, P. Honcilă, A. Solomie căte 6 c. I. Pătroșcă 10 c. D. Canijă 6 c. I. Ionovici 4 c.		
Suma	14	—
Din Comunitatea A l m a ș u l u ĭ m a r e. Din Lada Bisericiĭ 2 f. Dela I. Costé Paroh 2 f. V. Popa 40 c. P. Târziŭ, O. Târziŭ, S. Cloamba, I. Abrudén, S. Cloamba, P. Coșobea, I. Jidira, I. Pășcău, G. Târziŭ, G. Popa, și A. Popa căte 20 c. S. Târziŭ, A. Toca, I. Abrudean, L. Cloamba, O. Băra, I. Ursă, N. Blea, N. Cloamba, V. Târziŭ, I. Târziŭ a Tomi, V. Tioca, A. Popa, T. Târziŭ, N. Nécșa, A. Adam, și I. Tida căte 10 c.		
Suma	11	—
Din Comunitatea S u l i d e t e . Dela Ce. Paroh I. Avraam 2 f.	2	—
Din Comunitatea B u z ă ș i ŭ , Dela Creștiniĭ de acolo fără consemnarea numelor 4 f.	4	—
Din Comunitatea S ă c ă r â m b u l u ĭ Din Lada Biserici 50 f. Dela S. Pizo Par. 6 f. A. Furca Curator 2 f. I. Budu Cantor 1 f. G. Borza Titor 1 f. I. Stanciu Titor 1 f. I. Vărmăjanu 1 f. N. Todor 10 c. P. Magda 20 c. P. Căzanŭ 4 c. P. Abrudeanŭ 10 c. G. Argianŭ 30 c. N. Borza 1 f. C. Moldovan, G. Feredianŭ, L. Straja, I. Boldor, și I. Vărmăjanŭ căte 10 c.		
Suma	65	4
Din Comunitatea P a m a ș M a r e S u s e n ĭ , Din lada Sf. Biericĭ 20 f. V. Poten Paroh 5 f. Șt. Popa Cantor 1 f. S. Ania Cantor 4 f. I. Trif cit 1 f. I. Mariș 1 f. T. Vodă 20 c. N. Rusan 20 c. I. Popa hotman 20 c. N. Tomă 10 c. I. Galia, M. Trif, N. Mihăilian, M. Ursă, I. Necșa căte 10 c. P. Zdira 6 c.		
Suma	34	6
Din Comunitatea N ă d ă ș t i a 2 f. Dela Par. localŭ N. Costia 2 f.		
Suma	4	—
Suma	164	10
La care adăogănduse suma publicată în numeriĭ trecuți de –	6400	3
Suma totală	6564	13

Cursulŭ banilorŭ la Viena în 23. Decemvre Calend. noŭ.

Aurulŭ – – – – – – –	119½
Argintulŭ – – – – – –	$115^{1}/_{4}$

Redactor respunzătoriŭ: **Dr. Vasici.** Editura și tipariulŭ Tipografieĭ diecesane.